ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการให้บริการของคลินิกเติมยาสำหรับโรคเบาหวานโดยเภสัชกร

ในโรงพยาบาลตรัง

ผู้เขียน นางกาญจนา สินใชย

สาขาวิชา เภสัชกรรมคลินิก

ปีการศึกษา 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาผลการให้บริการของคลินิกเติมยาโดย เภสัชกรในผู้ป่วยเบาหวาน โรงพยาบาลตรัง ในค้านความรู้เกี่ยวกับโรคและการปฏิบัติตัว ความ ร่วมมือในการใช้ยาตามสั่ง และผลการควบคุมน้ำตาลในผู้ป่วยเบาหวาน จำนวน 100 คน ที่มา รับการรักษาที่โรงพยาบาลตรังอย่างต่อเนื่อง ที่มีระคับน้ำตาลในพลาสมาขณะอดอาหาร(FPG) อยู่ ในช่วง 90 – 130 มิลิกรัมต่อเดซิลิตร ระคับ HbA_{1c} อยู่ในช่วง <_7 % ความคันโลหิตสูงไม่เกิน 130/90 มิลลิเมตรปรอท โดยสุ่มผู้ป่วยเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เข้ารับบริการในคลินิกเติมยา (กลุ่ม ทดลอง) จำนวน 50 คน และกลุ่มที่เข้ารับบริการในคลินิกอายุรกรรม พบแพทย์ตามปกติ (กลุ่ม ควบคุม) จำนวน 50 คน สำหรับกลุ่มทดลองเภสัชกรจะทำหน้าที่ซักประวัติโดยใช้แบบบันทึกข้อมูล ผู้ป่วย ให้ความรู้เรื่องโรค ยา และการปฏิบัติตัว รวมทั้งสั่งจ่ายยาเดิมแทนแพทย์ โดยที่ผู้ป่วยไม่ต้อง รอพบแพทย์ นอกจากผู้ป่วยที่มีอาการหรือมีความผิดปกติอื่นๆ ที่เภสัชกรเห็นว่าควรส่งต่อแพทย์ คลินิกอายุรกรรม ทั้งนี้ผู้ป่วยทั้ง 2 กลุ่มจะมาตามนัดทุก 1-2 เดือน เป็นระยะเวลา 9 เดือน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยกลุ่มควบคุมซึ่งรับบริการ ณ คลินิกอายุรกรรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ โรคและการปฏิบัติตัวหลังการวิจัยลดลง (X=11.90 และ 11.20 ตามลำคับ ; p=0.017) สำหรับผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีความรู้ก่อนและหลังการวิจัยไม่แตกต่างกัน (X=11.50 และ 11.92 ตามลำคับ ; p=0.148) เมื่อพิจารณาความร่วมมือในการใช้ยา พบว่า ผู้ป่วยเบาหวาน ที่รับบริการ ณ คลินิกเติมยา และ ณ คลินิกอายุรกรรม มีการใช้ยาตามสั่งมากขึ้น โดยพบความ แตกต่างของความไม่ร่วมมือในการใช้ยาก่อนการทดลอง และระหว่างเวลาที่ 1,2,3 (กลุ่มควบคุม X=1.88,1.02,0.94,0.69; กลุ่มทดลอง X=1.53,1.18,1.20,0.80 ตามลำคับ ; p<0.001) และ พบว่าผู้ป่วยเบาหวานที่รับบริการ ณ คลินิกเติมยา และ ณ คลินิกอายุรกรรม มีความพึงพอใจในการ รับบริการไม่แตกต่างกัน (กลุ่มควบคุม X=3.29; กลุ่มทดลอง X=3.25; P=0.557) ร้อยละ ของผู้ป่วยที่มีค่า X=1.540 เกลุ่มกวบคุม ก่อน-หลังการทดลอง X=1.541 และ X=1.542 เกลุ่ม ทั้งก่อนและ หลังการทดลอง (กลุ่มควบคุม ก่อน-หลังการทดลอง X=1.543 และ X=1.543 และ X=1.543 และ X=1.544 และ X=1.544 และ X=1.545 คลุ่ม ก้งก่อนและ หลังการทดลอง (กลุ่มควบคุม ก่อน-หลังการทดลอง X=1.543 และ X=1.543 และ X=1.543 และ X=1.543 และ X=1.543 กลุ่ม กังก่อนและ

ทคลอง ก่อน-หลังการทคลอง = 92.00 และ 96.00 ตามลำคับ ; p=0.074) ค่าน้ำตาลในพลาสมา ขณะอดอาหาร (FPG) ไม่แตกต่างกัน (กลุ่มควบคุม X=129.90, 122.24, 127.66, 127.76 ; กลุ่ม ทคลอง X=136.56, 127.72, 132.50, 125.16 ตามลำคับ ; p=0.533) ซึ่งสรุปได้ว่า คลินิกเติมยา สามารถให้บริการได้ดีเทียบเท่ากับ คลินิกอายุรกรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรศึกษาผู้ป่วยเบาหวานรายใหม่ ผู้ป่วย โรคเรื้อรังอื่นๆ เช่น ผู้ป่วยโรคความคันโลหิตสูง และควรศึกษาการมีส่วนร่วมของครอบครัวใน การควบคุมโรค รวมถึงการปฏิบัติงานของทีมสหสาขาวิชาชีพ เพื่อสนับสนุนการให้บริการของ คลินิกเติมยาในโรงพยาบาลตรัง Thesis title Effects of Pharmacist – managed Diabetes Refilling Clinic in

Trang Hospital

Author Mrs. Kanchana Sinchai

Major Program Clinical Pharmacy

Academic Year 2004

Abstract

The objectives were to study the management of the refilling clinic by pharmacist for diabetes patients at Trang Hospital . We wishes to improve patients knowledge, patients compliance and outcome of glycemic control in 100 patients. The criteria were the level of fasting plasma Glucose (FPG) in the 90-130 mg/dl , HbA $_{\rm lc} \leq 7\%$ and blood pressure $\leq 130/90$ mmHg. The patients were randomized into two groups. The control group was followed by doctors as usual in a medical clinic for 50 patients. The study group of 50 patients was followed in the refilling clinic was interviewed by pharmacists and recorded in patient profile, counseling , refill medication . So the patients would not wait to see the doctor only patients with abnormal symptoms were referred to the medical clinic . The two groups of patients were followed – up every 1-2 months over 9 months .

The result showed that the knowledge score of the study group was the same before and after the study (X=11.50 vs 11.92; p=0.148) but that of the control group reduced after the study (X=11.90 vs 11.20; p=0.017) The patient compliance improved in both groups during the study (the control group, X=1.88, 1.02, 0.94, 0.69; the study group, X=1.53, 1.18, 1.20, 0.80; p<0.001). Both groups were satisfied with the pharmacy services (the control group, X=3.29; the study group, X=3.25; y=0.557). The number of patients who achieved accepted HbA_{1c} level (≤ 7 %) remained unchanged in both groups (the control group before and after the study =95.24 vs 88.10; the study group before vs after the study =92.00 and 96.00; y=0.074) vs FPG was not different (the control group X=129.90, 122.24, 127.66, 127.76; the study group X=136.56, 127.72, 132.50, 125.16; y=0.533). This means that a pharmacist can provides refilling service for diabetes patients as good as a doctor does

The suggestion for further study is to counsel each new case of diabetes and extend the service for chronic diseases such as Asthma and Hypertension. The study should include role of family participation in controlling the progress of diabetes, Including health care team support in the refilling clinic.